

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נחמן

מוצאי שבת בראשית, ל' תשרי - אדר"ח חשוון תשפ"ד

נושאי השיעור:

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קו בית נחמן': 079-9270505

א. "עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע - בעזרת ה'". ב. "לכו ונשובה אל ה'". ג. שר התורה מופה"ד מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל. ד. לא להסתכל על חילולי שבת. ה. השלמת פרשת "וזאת הברכה". ו. המתפלל תפלת עמידה ושמע אזעקה. ז. "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". ח. מספר כוכבי השמיים. ט. ביאור מה שנאמר "נעשה אדם". י. מדוע נכתב "ברא לעשות" ולא "ברא ועשה"? יא. עץ הדעת.

"עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע - בעזרת ה'"

א. שבוע טוב ומבורך. מה שקרה השבוע לא קרה במשך שמונים שנה. מעולם לא קרה דבר כזה! ביום שמחת תורה באים מחבלים, מתנפלים על כפרים מבית לבית, הורגים והורגים והורגים, ואין לנו מה לעשות. "עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע" (ירמיה ל', ז). חוזרים על זה ברדיו כל שעה, אבל חסר משהו, "ממנה יושע" - לא בנבואה, אלא "יוושע בעזרת ה'". "אנחנו ננצח" - ככה אומר ראש הממשלה. אבל על סמך מה אתה אומר? פעם אחת אמר בעזרת ה', כמי שבא לצאת ידי חובה בשביל הדתיים... צריך לדעת שאנחנו אין לנו כלום! "ימי חיינו הבל, וכל מעשינו תוהו". הנה בליל שמחת תורה מי חשב שיתנפלו עלינו מחבלים? ואם יתנפלו, גומרים אותם על המקום. לא, באו והתנפלו והרגו, ואנחנו לא יודעים כלום. "ותלהטוהו מסביב ולא ידע, ותבער בו ולא ישים על לב". (זה פסוק בישיעה מ"ב, כ"ה). האש לוהטת מבפנים ואנחנו לא יודעים. בליל שמחת תורה מי יפתח את הרדיו? על מה אתה פותח? שומעים רק שיש כמה עשרות הרוגים או כמה הרוגים. אחר כך שומעים למעלה מאלף הרוגים, ואנחנו שאננים. "שנאנים, שאננים, כניצוצים ילהבו". הם לזהבים כניצוצי אש, ואנחנו שאננים. מעיקר הדין מותר לפתוח רדיו בימים כאלה מחמת ספק ספיקא של פיקוח נפש. וקל וחומר שזה לא רק באותו כפר - כפר רעים או בארי, אלא בכל הארץ [הנהננון מלפני השבת להכין הרדיו על "גל שקט", כך שזה מודיע רק כשיש איזו סכנה]. עכשיו שמעתי ששלחו טיל מעזה והגיע עד לצפת! אתם יודעים מה זה מעזה לצפת? מרחק עצום ונורא, ואין שום דבר שיכול לבלום אותם. היה פעם חוק שחוקק יהודי, והסכימו לו כל אנשי האו"ם, שלהשמיד עם שלם אסור להשמיד (גנוסידי), והם רוצים לעשות הכל. הרי איראן אומרת ככה בפירוט: "אנחנו רוצים להשמיד - חס וחלילה - את עם ישראל". מה עשינו לך בכלל?! לקחנו את השטח שלך?! לא לקחנו, סתם שנאה איומה שאין לה שום הסבר.

"והחוט המשולש לא במהרה ינתק"

ב. בזמן חזקיה המלך באו לישיעה הנביא ואמרו לו ככה (מלכים-ב' י"ט, ג): "כה אמר חזקיהו יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה, כי באו בנים עד משבר וכח אין ללידה". (מה זה ללידה? ללדת, כמו - לדעה מה יעשה לו" (שמות ב' ד'). לדעת מה יעשה לו). וככה זה עכשיו - יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה. יצאנו מראש השנה וכיפור שקטים. לא באו כולם, ויש כאלה שהתנגדו ואמרו: אנחנו לא ניתן שתהיה הפרדה, ואם תהיה הפרדה, אנחנו לא ניתן להם להתפלל בכיפור. עד עכשיו היה חוט אחד מקשר בין העם ובין הבורא יתברך. והחוט הזה היה משולש גם כן - עם ישראל ארץ ישראל ותורת ישראל. השנה ניתקו את החוט! שיהיו איזה אנשים שיפריעו ליהודים להתפלל ביום כיפור היום הכי מקודש בשנה? אפילו אומות העולם שאלו 1. פעם הייתה אחת מרשעת שהלכה להצטלם על החוף ביום כיפור, קראו לה "יעל דיין" - "דיה שעתה" (נדה דף ב' ע"א). קיבלה את העונש שלה, מה קיבלה אני לא יודע.

על זה: מה קרה לעם הזה?! למה כשהם יורדים הם יורדים עד עפר?! פעם בימי מלחמת המפרץ רצו לפגוע בגז שהיה בתל אביב. היה מצבור של גז, ואם יפגעו בו חס ושלום כל תל אביב נשרפת. והיה נס גדול ששבוע לפני כן היתה שם תקלה, וסגרו את הזרימה של הגז במצבור הזה, וככה מה שהם עשו לא הזיק כלום. והשנה פגע טיל במקום של הגז, וגם אלף ושלוש מאות הרוגים וכמה שבויים. ועל כל שבוי ושבוי עושים פלפול, אם כן להוציא אותו או לא להוציא אותו, ואנחנו חלשים. היה אחד גוי מרושע (לא מכיר את שמו) שבחנות שלו - יש לו מאפייה בישראל - שם תמונה של שבוייה אחת איך שמענים אותה, אז באו החיילים (עכשיו פקחו את העיניים) ושרפו לו את כל הבניין כולו. שיִדעו שהם לא פראים שיעשו מה שירצו. לכל השגעונות שלהם יש גבול.

לא ישאר בהם פליט ושריד

ג. אומרים "לוחמי החופש". זה חופש זה?! אלה לוחמי הבהמות, לוחמי הפראות. הם יודעים שבסופו של דבר הם יתנתקו מן העולם, יעופו מן העולם, לא ישאר בהם פליט ושריד. רק שלבניתיים אנחנו סובלים מהרכרוכיות שלנו. החוק קובע שאם משהו בא לחייל וזרק עליו אבן, אסור לו להחזיר. ואם משהו ירק עליו, פשיטא שאסור לו להחזיר. אליאור אזריה שדנו אותו שנתיים שלא כדיון, (ואני אומר את זה בלי לפחד - שלא כדיון!), אם היו יודעים מה שזוממים האויבים שלנו לעשות לנו, היו צריכים לשאת אותו על כפיים. והם אומרים: אליאור אזריה ירה במחבל והוא עדיין לא ירה עליו. אז מה אתה רוצה? לירות אחרי שיִירה?! אחרי שהם יירו בנו נחזיר להם?! מאיפה נחזיר להם?! מהעולם הבא?!... אבל יש לנו שופטים שהם "שופטני עסקינן" ("ב"ק דף פ"ה ע"א ועוד) - שוטים ומשוגעים. אין מה לעשות אתם. הם כל כך מרחמים על האכזרים, ובסוף לא ירחמו גם עליהם, גם עליהם לא ירחמו! הגיע הזמן שיתביישו כולם, כל המשפטים וכל השופטים. וכי יש לכם ספר הרמב"ם "משפטים ושופטים"? אין לכם כלום, שום דבר. אנחנו חיים בייסורים כי בית המשפט לא מרשה. על בית המשפט הזה נאמר בישיעה (ה' ז'): "ויקו למשפט והנה משפח". לא ישאר ממנו כלום. ספחת ובהרת, "נגע צרעת" (ויקרא י"ג, ט). זה בית משפט?! כל הזמן הוא לטובת הגויים ולא לטובת היהודים. ואם לטובת היהודים, דווקא לטובת כאלה שהם כופרים בעיקר, כופרים בתורה, כופרים בבורא, כופרים בכל דבר. מה נשאר לכם?! במה אתם יהודים?! ככה הרב שך ע"ה אמר בזמנו - "במה אתם יהודים?!", "במה אתם יהודים?!", ומה ענה לו למחרת נשיא טפשות, בערות, וסכלות שאין למטה ממנה. אם אתה יהודי - תרחם על היהדות, תשמור על היהדות, תשמור משהו ולא תתנתק לגמרי. בעוונות הרבים רואים מה שקורה בשבתות,

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
17:27	18:37	19:19
17:43	18:39	19:15
17:32	18:38	19:14
17:44	18:39	19:16

לעלוני נשמת מרן רשוכה"ג רבנו

מה שקורה בחגים, מה שהיה קורה ביום כיפור, עד שהשנה הזאת נתקו את הכל ולא נשאר לנו שום דבר. כלום. כלום לא נשאר.

"והנני משחיתם את הארץ"

ד. אנחנו מקווים שהתופעה הזאת תחלוף. כשרואים מה שעושים לנו, מבינים שה' יתברך שומר עלינו ערבון מוגבל. צריכים לכבד את הקב"ה. אם אתה מכבד אותו - הוא יחזיר לך. אם אנחנו לא מכבדים, אז הוא אומר: תצאו ממני, תעזבו אותי! "העולה על רוחכם היו לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים" (יחזקאל כ', ל"ב), כדבר הזה לא יהיה. אם היה באפשרות כשעלה מנחם בגין לשלטון, היה מחליף את כל השופטים, מביא שופטים ימניים או שופטים אמוניים שמאמינים. שופטים שאין להם אמונה, אין להם מה לעשות כאן. ילכו לגהינם, ילכו לצרפת, ילכו לאמריקה. אפילו אמריקה אומרת שיש לנו זכות להילחם על החיים שלנו. היה צריך יותר מזה, שהם בעצמם ישלחו חיילים שיכו בפושעים האלה... לא יתכן שמתחת לאדמה הם שולחים לנו כל הזמן טילים. אומרים שעזה נחרבה כולה. ומאפה באו הטיילים האלה? הטיילים האלה באו מתחת לאדמה. לכן בפרשת השבוע הבא נאמר (בראשית ו', י"ג): "כי מלאה הארץ חמס מפניהם, והנני משחיתם את הארץ" - משחית אותם עם הארץ עם האדמה שהם מתחפרים ונכנסים בה... לא יישאר להם כלום, ולא יישאר מהם כלום. מה הם מרויחים מהמעשים האלה? אם היו נשארים כמות שהם לא היה חסר להם כלום, ישראל נותנת להם הכל. נותנת להם חשמל, נותנת להם נשק, נותנת להם אוכל, נותנת להם הכל. והם לוקחים את כל הכסף - מילארדים שכל חודש הם מקבלים מאומות העולם - ומשתמשים בהם לרעה. יש לכם שכל?! אתם בני אדם עם שכל?!

אפילו בהמות לא עושים דבר כזה

ה. אתם למדתם את החינוך של מוחמד. מוחמד אומר ככה לעשות? הוא אומר אם אתה מכניס אורח, תכבד אותו ותשמור עליו. קל וחומר כשאתה האורח ואנחנו בעלי הבית. ואנחנו בעלי הבית מזמן, שמונים שנה אנחנו פה, וכבר לפני כן התורה אומרת (בראשית ט"ו, ח"ה) "לזרעך נתתי את הארץ הזאת". איפה אתם תשבו? יש לכל אחד ואחד מקום. פעם היה מלחמה בין בני קיינוקה ובין אנשי מוחמד, ובעוונות הרבים כולם נפלו ביד האויב², ונשאר אחד בחיים. הלך גוי אחד למוחמד ואמר לו: אני חייב טובה לבן אדם הזה שנשאר, כי הוא עשה לי הרבה טובות. אני יכול להשאיר אותו? אמר לו: תשאיר אותו, אף אחד לא יפגע בו. הלך ואמר לו שהוא מוגן. (שאל אותו היהודי: מה עם היהודי הזה שהיה גיבור חיל? אמר לו: מת. שאל אותו: ומה עם הגיבור השני? אמר לו: מת. ומה עם הגיבור השלישי? אמר לו: מת. שלושתם מתו. אמר לו: אם ככה קח אותי, אין לי טעם בחיים). ככה היו. והיום אדם שלא עשה לך רע, ואפילו עשה לך טוב, יש לכם חשמל ויש לכם הכל, ואתם עושים מעשי בהמות ומעשי פראים. אפילו הבהמות לא עושים דבר כזה. "ידע שור קונוהו, וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע, עמי לא התבונן" (ישעיה א', ג). השור יודע מי שקנה אותו ונותן לו אוכל, החמור יודע מי שמביא לו אבוס. והם מקבלים לא רק אבוס, כל טוב שבעולם מקבלים, פטורים ממס הכנסה כי הם ערבים, אבל הם לא יודעים כלום, מחזירים רעה להיפך. אם היו הולכים בדרך טובה, לא היו מאושרים יותר מהם. ערבי אחד היה אומר לרבי בנציון חדאד בתונס: הערבים של ישראל הם בהמות. במקום להכיר טובה שחיים בעושר, זה לא מספיק להם. נלחמים ונלחמים. כשביל מה אתם נלחמים להרוג כמה יהודים?! מה יצא לכם מזה?! שום דבר. כלום לא יצא לכם מזה.

"לכו ונשובה אל ה'"

ו. אם היה להם שכל היו אומרים: אנחנו אחים, בני אברהם אבינו, נשמור על האחוה, נשמור על המסורת המיוחדת של אבותינו. טעויה ככה עושים. הזמינו אליהם את הדוקטור שלמה קרעי (הוא למד פעם בישיבה) בחג הסוכות. אמר להם: אין לי סוכה, איך אני אבוא? אמרו לו: אנחנו מוכנים לבנות לך סוכה למהדרין, רק תבוא, נעשה לך כבוד וכל מה שצריך. ככה הם עושים.

2. וזה מחמת טפשות של היהודים שם. אחד אמר להם: בוא נלך להילחם בהם בליל שבת, הם לא יחשבו שבליל שבת אנחנו נילחם בהם, נפתיע אותם ונכה אותם. אמר לו: מה?! איך נעשה דבר כזה?! התורה אמרה "מחלליה מות יומת" (שמות ל"א, י"ד). אתה רוצה שנתחייב מיתה?! [והם לא ידעו שפיקוח נפש דוחה שבת]. אמר לו: טוב אז מה תעשו? אמר לו: נשב ככה. ישבו ככה, ובאו הגויים והרגו אותם.

יש בני אדם, ויש חיות. חיות בדמות בני אדם, חיות ממש. לכן אין לנו מה לעשות, רק "לכו ונשובה אל ה'", כי הוא טרף וירפאנו, יך ויחבשנו, יחינו מיומים, ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו" (הושע ו', א'-ב). שלא תחשבו אחרי שעברנו שלוש מלחמות, המלחמה זו והמלחמה זו והמלחמה זו, אנחנו מאושרים. שום דבר לא בטוח. בעולם הזה שום דבר לא בטוח. יבואו אנשים בליל שמחת תורה ושבת, רוקדים ורוקדים, למחרת כולם נטבחים. למה? ככה. אמרו רמז ב"לדוד אורי וישעי ממי אירא" (תהלים פרק ז"ד): "בקום עלי מרעים לאכול את בשרי" מרעים זה המקום שנקרא רעים, "בקום עלי מרעים" (זה צמוד לקיבוץ בארי), "צרי ואויבי לי המה כשלו ונפלו". אם אני מאמין בה' - המה יכשלו ויפולו, לא יישאר מהם מאומה. כלום לא יישאר.

חמאס נגד חמאס

ז. ועל החמאס הזה צריך לקרוא מזמור חמאס. מה זה מזמור חמאס? חמאס עולה מאה ותשע, לקרוא עליהם מזמור ק"ט בתהלים. יש בו כל מיני קללות על האויבים, "יהי בניו יתומים ואשתו אלמנה, ונוע ונועו בניו ושאלו ודרשו מחרבותיהם, ינקש נושה לכל אשר לו ויבוזו זרים יגיעו... זאת פעולת שוטני מאת ה' והדבורים רע על נפשי". דוד המלך אמר את זה באופן פרטי על עצמו, אבל כל עם ישראל כהנה וכהנה, מי שעושה להם רע, הקב"ה ישלם לו. "קודש ישראל לה' ראשית תבואתו, כל אוכליו יאשמו, רעה תבוא עליהם נאום ה'" (ירמיה ב', ג). הקב"ה יחזיר להם פי כמה וכמה ממה שעשו לנו. כל פעם שאנחנו אומרים "אנחנו ננצח", נוסף שתי מלים - "בעזרת ה'". כי אין לנו שום ערבות שאנחנו ננצח. מי אמר שאנחנו ננצח?! מי יודע אם לא יקומו כל המחבלים מכל צד וצד ויפגעו בנו?! אבל תפלה עוזרת, תפלה עושה. פעם בזמנו הרב ראובן אלבז שיהיה בריא כינס חבורה והלכו לכותל המערבי ואמרו סליחות, והסליחות היו קורעות את הלב ממש, אתה שומע את הדברים ואתה נמס. היום באו בהפתעה בליל שמחת תורה, עשו מה שעשו, ואנחנו כאן לא יודעים כלום. אחר כך אמרו: יש כמה הרוגים, אחר כך אמרו: יש עשרות הרוגים, אחר כך אמרו: כבר שלם הלך. אחד שהיה לו גוי פיליפיני שעוזר לו, מסר אותו ביד המחבלים להריגה, והרגו אותו. וכן על זו הדרך. ה' יתברך יקום דמם.

מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

ח. השבוע הזה יש לנו אזכרה של מרן הרב עובדיה יוסף. הרב עובדיה היה כולו מלא תורה, מלא אושר, מלא ענוה, מלא בכל. אי אפשר לתאר. והענוה שלו מעל ומעבר. אם היו אצל אחרים חכמים כמוהו, היו מתגאים עד השמים. מי אתה שתקשה עלי? אבל הרב עובדיה לא היה ככה. אומר: יש קושיא? אני אשמע את הקושיא. הוא מוכן לשמוע. ופעם היה סיפור מיוחד במינו. בא תימני אחד שהסתכסך עם אשתו שנים רבות, והיא באה לטעון שהיא נישאה לו בתימן, ובתימן פוסקים כמו הרמב"ם (פ"ד מהלכות אישות ה"ח) שאם אשה אומרת "מאיס עלי" - אני לא יכולה לחיות עם הבעל הזה, כופים אותו להוציא. אבל בארץ לא פוסקים ככה, אלא כמו מרן (אה"ע סי' ע"ז ס"ב) שלא כופים. וכמה שניסו לשדל את הבעל שייגרש את אשתו מרצון ולהסביר לו, שום דבר - "כחרש לא ישמע וכאילם לא יפתח פיו" (ע"פ תהלים ל"ח, י"ד). הרב ע"ה כתב על זה תשובה ארוכה (בחלק ג' חאה"ע סי' כ'), והוא אומר שם: כמה שדיברנו אתו לאמר: "הבעל עננו - ואין קול ואין עונה" (ע"פ מלכים א'-י"ח, י"ז). שום דבר. בסוף אמרנו שבכפיה הוא חייב לתת לה גט. והביא כמה טעמים לדבר. ואחד הטעמים שהם נישאו בתימן, ובתימן פוסקים כמו הרמב"ם, שבטענת "מאיס עלי" כופים אותו להוציא, אז היא נישאה לו על דעת שהלכה כמו הרמב"ם. אבל כאשר אמר לו הרב: "תתן גט בכפיה". היה שם אחד הדיינים רב אשכנזי, והוא אמר: "אשת איש", "אשת איש", "אשת איש", איך אתה נותן דבר כזה?! זו אשת איש. והרב עובדיה באותו היום קיבל את המשכורת שלו, לקח את המעטפה של המשכורת, ואמר לבעל: יש כאן משכורת של כמה אלפים, אתה מוכן לקבל אותה ולגרש את האשה בלב שלם? אמר לו: כן, אני מוכן. נתן לו את המשכורת, וכבר אין כפיה. מי יעשה דבר כזה?! יקח את המשכורת שלו, ויתן אותה לאחד בליעל שמענה את אשתו וממרר לה את החיים, [ועוד שלדעתו אפשר מן הדין לכפות את הבעל לגרש]. מי עושה דבר כזה?! רק הרב עובדיה מסוגל לעשות דבר כזה!

הגדול הרב ר' עובדיה יוסף זצוק"ל

דברי תורה בעלון זה יעמדו לרפואת: ידיד המוסדות הרב שר שלום הי"ו בן מזיאנה • מצליח הי"ו בן כמסאנה שושנה • הילד אוריאל בן מוריה בתוך שאר חולי ישראל • הנערה אלישבע שירה בת פנינה פרל תחיה • מרים בת רבקה תליט"א • ר' משה נתנאל בן הדסה ציונה הי"ו • אליהו בן כוכבה • הדסי (הדס) בת אסתר, לה ולעוגרה נא להעתיך בתפילה לרפואתם השלמה בקרוב

"מה הוא רחום אף אתה רחום"

ט. היה אחד שלא רצה לגרש את אשתו, ברגע האחרון אחרי כמה הפצרות הסכים, וזה היה בערב פסח. הרב הלך בערב פסח לבית הדין וסידר את הגט, ועשה את הכל בשביל שהיא תקבל גט ותשתחרר. ופעם היה סיפור של עגונה, לא ידעו איפה בעלה, והרב ישב כל הלילה כתב שאלה ותשובה להתיר אותה מהעגינות³, ואחרי עמל וטורח הרב מצא לה דרך ופתרון בארבע לפנות בוקר, וכתב שאלה ותשובה על זה, יצא מביתו והלך לביתה של העגונה. והנה פגש אותו איזה רב אשכנזי ושאל אותו: לאיפה הרב הולך? אמר לו: אני הולך למסור פסק דין לעגונה אחת שהיא מותרת להינשא "לכל מאן דתצביין". התפלא הרב הזה: וכי בשביל זה הולכים בארבע לפנות בוקר?! אמר לו הרב: עכשיו גמרת את התשובה, אסור להשאיר אותה ככה חולמת חלומות רעים, איפה בעלי וכדומה. מיד שיש אפשרות נמסור לה את הפסק שהוחכנו על פי ההלכה שהיא מותרת. אמר לו: אז אני אבוא אִתָּךְ. הלכו אליה ודפקו בדלת, שאלה מי שם? אמר לה: עובדיה יוסף. התפלאה: הרב בעצמו בא? אמר לה הרב: גמרנו את הדין שלך, מחר תלכי לבית הדין, ויתנו לך אישור להתחתן. ככה היה דואג לכל אחד ואחד.

כדאי לילך ולהתפלל על קברו

י. הרב עובדיה היה אדם מיוחד במינו. פעם אחת הרב היה מדבר, אחר כך מישהו אחר דיבר. ותוך כדי שהוא מדבר בא מישהו לרב ושאל אותו שאלה. הרב אמר לו: שִׁשְׁשׁ, עכשיו אני מקשיב! למה הוא מקשיב? וכי הוא לא ידע מה שאומר החכם הזה? הוא ידע את הכל. אבל שלא תהיה פגיעה באותו אדם שהוא דורש, לא רצה לשמוע. שלא יפגע במשהו! אחרים לא אכפת להם, אתה יכול לדבר, ובאותו רגע שאתה מדבר הם מדברים ומפספטים. מה קא משמע לן? אני יודע את הכל! כל התורה כולה בכיסי... הרב עובדיה לא אומר ככה, אלא הוא מכבד ומכבד. יודע להבין לרגשותיו של בן אדם. פעם הרב היה באיזו חתונה עם הרב ישראל מאיר לאו יבדל לחיים ארוכים, ואמר הרב לרב לאו: יש כאן צֶלֶם, תזוז מעט שיוכל לצלם טוב. אמר לו: מה אכפת לרב מהצלם הזה אם יצלם טוב או רע? אמר לו: אחר כך יראו שהתמונות לא יצאו טובות, וזה צלם חדש וצעיר, אז יאמרו: ככה אתה עושה לנו תמונות כאלה? יגרשו אותנו ויוציאו עליו שם רע. והוא מחפש דרך שיהיה לו שם טוב, אז לכן נזוז קצת כדי שהתמונה תצא יפה מאד. הרב לאו התפלא: כל כך אתה חושב על הזולת? כן, הרב חושב על כל בן אדם. אדם כזה זה מיוחד במינו, שנים רבות לא קם כמוהו. והשבוע זה האזכרה שלו. ולכן כדאי לילך ולהתפלל על קברו שיתפלל לפני ה', אולי יחוס אולי ירחם על העם הזה שהם סובלים הרבה בלי סוף. אין סוף לסבל של העם הזה.

לא להסתכל על חילולי שבת

יא. כבר בזמנו (בשנת 51) כתב מישהו (פרופסור א. ע. סימון, איני יודע מי זה), מאמר שמתחיל: "האם עוד יהודים אנחנו?". למה? כי אז בשנת 51 התחילו את חילולי השבת, אז הוא שאל: האם אנחנו נקראים יהודים? ואחר כך המשיכו יותר ועוד יותר, עד שה' ירחם עלינו. מה נוכל לעשות? ולא רק שלא נוכל לעשות כלום, אלא אדרבא, הם גם משפיעים עלינו. חושבים: הנה הם מחללים שבת ולא קורה להם כלום. אדם שישתכל על כביש גהה ביום שבת, ה' ירחם. מכוניות עוברות וטסות כאילו היום לא שבת. אין כלום. לכן אנחנו צריכים לקרב אותם ולהתחזק. וכאשר רואים מכוניות בשבת, תחזיר את הפנים ואל תסתכל עליהם. ברחוב שיש חילולי שבת, אל תלך שם. וכאשר אנשים עושים "מצעד הגאווה" אל תלך שם⁴. אנשים לא יודעים על כיפור כלום. פעם היה סופר אחד בעיתון שקראו כתר מלכות של בן גבירול ואמר: "עצמה כזאת, חשיבה כזאת, גאונות כזאת לא ראיתי, והרב עמאר מספר את זה. הרב עמאר היה צריך להגיע היום, חשבתני שיקח חצי שעה וידבר דברים כואבים על המצב. אבל לצערנו אמו של יחזקאל שאבו (שיבלח"א) נפטרה, אז הוא צריך לכבד אותה וללכת להלוויה.

4. אם היה להם שכל, לפחות היו אומרים שמצעד הגאווה לא עושים בירושלים, היא עיר הקודש, עד היום הערבים קוראים לה: "אל קודס". עיר הקודש ומצעד הגאווה זה לא הולך יחד. לפחות שם לא עושים דברים כאלה. אבל למי אנתון מדברים?! "וידבר אל העצים ואל האבנים" (ע"פ מלכים א' ה', ג').

אבל היום הדתיים שלנו אין להם שום דבר". וזה לא נכון, גם היום אפשר למצוא דתיים שמבינים את הכתר מלכות של בן גבירול. התפילות שלנו של כיפור והחגים, מיוחדים במינם. כאשר אנחנו אומרים אותם, אנחנו בוקעים את השמים. כשאומרים: "א-ל נורא עלילה... תזכו לשנים רבות, הבנים עם האבות, ברינה ובצהלה, בשעת הנעילה". מרגישים שהדברים יוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב.

השלמת פרשת "וזאת הברכה"

יב. יש אנשים שלא זכו לשמוע פרשת "וזאת הברכה" בגלל המלחמות והצרות שעברנו, האם יכולים להוציא ספר תורה בשביל לקרוא וזאת הברכה, וספר תורה אחר בשביל בראשית? יש מחלוקת בדבר הזה. יש אומרים שכיון שזה שני ספרים אסור לעשות כן משום "פגמו של ראשון", כלומר העולם חושבים שבגלל שהספר הראשון פגום הוציאו את הספר השני, אבל אם זה באותו ספר, שיקראו בתחילה "וזאת הברכה" עד "לעיני כל ישראל", ואחר כך יגללו אותו עד בראשית, ככהאי גוונא לא שייך פגמו של ראשון שהרי קוראים באותו ספר. בזה נראה שמותר. יש מי שחולק, אבל העיקר הוא שאפשר להקל. וגם הרב אבוטבול פוסק ככה [שישלימו פרשת "וזאת הברכה"]. שיעלה כהן ויקרא את כל "וזאת הברכה", וכשיגמור לא יאמר "הדרן עלך", ("ה'הדר" שלו שלא בא לבית הכנסת?!... וכי זהו "הדרן עלך"?!), אלא יגללו לתחילת הספר (יש ספרים שנגללים במהירות), ויתחילו "בראשית ברא אלקים" עד "יום אחד" (בראשית א', א'-ה) ואחר כך יוכלו לחלק כמו שירצו⁵. ואע"פ שאמרו ביומא (דף ע' ע"א) ש"אין גוללין את הספר בציבור מפני כבוד הציבור" מכל מקום ק"ל שאם אין להם אלא ס"ח אחד גוללים וידחה כבוד הציבור. וכן פסק מרן בשה"ט (סי' קמ"ד ס"ג). ונדון דין חשיב שאין להם אלא ספר אחד, כי אם יוציאו ספר אחר, לא יוכל הראשון לעלות בספר השני משום חשש פגמו של ראשון כנ"ל.

המתפלל תפלת עמידה ושמע אזעקה

יג. אדם שנמצא בעמידה ושמע טיל מה יעשה? אם יכול ללכת למקום אחר ולהמשיך את העמידה שימשיך שם. ואם הוא לא יכול, כשיחזור אחר כך, יחזור למקום שפסק, ולא יחזור מתחילת העמידה. למה? כי הוא לא הפסיק בדיבור, אלא רק בשתיקה. (עיי' בס' ק"ד ס"ה בהערות איש מצליח הארוכות שם באורך). ואדם לא צריך להפסיק רק במקום ששיכח בו נזק, למשל בדרום הארץ או בצפון, במקומות שיש נזקים, אבל אם הוא במקום שלא שיכח היזיקא, עוברים את זה. כשבאים טילים מרחוק תכוון "טוב י"ל לכל" (תהלים קמ"ה, ט') ראשי תיבות: טיל... לטיל הזה יש קשר עם השמים, ולא יעשה מה שרוצה. וכאשר נעשה - זה בגלל העוון. בליל שבת - ליל שמחת תורה רקדו ורקדו עד שעשו חרבן ושממה, והכל היה בתערובת כמובן. ה' ירחם. צריך לדעת לכבד את התורה, את החגים, את השבתות, את הצניעות, ולא להרוס הכל. הערבים האלה הכינו בגדים (חציית וכדו') לאלה שחטפו אותן כדי שיתלבשו בצניעות! מה תריוחו שאתם משתגעים?! מה יגידו בשמים?! שהערבים צנועים יותר מעם ישראל?! אסור לעשות את זה! הרי מאיפה הם למדו את הצניעות? מאתנו! אנחנו נעזוב את הצניעות ונלך בדרך אחרת!?

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"

יד. בפרשה מובא: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (בראשית א', 5. [דבריו של מרן רבנו שליט"א נתפרסמו כבר קודם השבת וחכם אחד שליט"א ערער על דין זה שמדברי האור זרוע (ח"ב סי' מ"ה) מבוואר שהטעם להשלמה הוא כדי שישלימו את קריאת התורה עד שמחת תורה, וכאן שכבר עברה שמחת תורה אין ענין להשלים. עכ"ד. והשיב על זה אחד מרבני הישיבה שליט"א: הנה זה לשון הרב אור זרוע: "לפי כי מימות משה רבנו נתקן לקרות התורה בפרשיותיה, ולהשלימה בכל שנה ושנה כדי להשמיע לעם מצות וחוקים, ואין לך לומר כיון שעבר זמן קריאתה הלכה לה אותה פרשה, לפי כי אין קבע בפרשיות לקרות פרשה זו בשבת זו וזו בשבת זו, אלא כי כן נסדרו הפרשיות". ולא הזכיר כלל ענין שמחת תורה. ואדרבא מבוואר בדבריו שהתקנה היא שיקראו את כל הפרשיות בבית הכנסת, וא"כ אם לא קראו כל פרשה שהיא, חובה עלינו להשלימה בשבוע הבא. (ומדבריו סייעתא לאחרונים שסוברים שיש להשלים מחומש לחומש. והכי הלכתא וכמבואר בחזו"ע-שבת ב' ע"מ שלי"ג). וכן פסק הגר"ח קנייבסקי שיש להשלים אף פרשת וזאת הברכה בשבת בראשית. והובא בגליון "מים חיים" (חשוון תשפ"א) מהרה"ג רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א].

העלון וזכויותיו מוקדשות בחודש מר חשוון לע"נ הרוגי מלוכה, ובכללם שלשת בני המשפחה, אשר יד' ה' היתה בהם, ובעוונות הרבים שלשה דורות עלו בסערה השמימה, היקרים באדם **רפאל פהימי** בן שושנה וחתנו **רבי נתנאל מסקלצ'י** בן רוגית תבלח"א ונכדו בכורו עלם חמודות **רפאל מאיר** בן חן תנה תבלח"א ז"ל ה"ד. תנחומנו מעומק הלב לכל המשפחה היקרה ובכללם לאברך היקר מחשובי הלומדים בכלל שע"י מוסדותינו **הרב יצחק מסקלצ'י שליט"א**. ולאחותו הרבנית **נעמן** תליט"א אשת מנכ"ל מוסדותינו המסור הרב משה **נעמן** שליט"א. ה"ר שלא תוסיפו לדאבה עוד ומן השמים תנוחמו. אמן.

בפועל, עד שאדם הראשון הוציא אותה לפועל. זה הפירוש: **"אשר ברא אלוקים לעשות" - שה' ברא כדי לעשות, שבני אדם יחדשו ויסיפו.**

"דור לדור ישבח מעשיך"

יח. ולא רק באש, אלא כל דבר ודבר שה' ברא, באים בני אדם ומפתחים אותו. המלבי"ם אמר על הפסוק: **"דור לדור ישבח מעשיך"** (תהלים קמ"ה, ד') מה הפירוש "ישבח מעשיך"? ישיב את המעשים שלך. אתה בראת אויר, ובני אדם לא ידעו איך להשתמש בו, עד שהמציאו מניפה ומניפים בה בקיץ, ויש לנו נחת רוח שיש לנו אויר טוב. ואחר כך באו ועשו מאוורר, ואחר כך באו עשו מזגן. כל דור ודור משיב יותר את הדברים שה' ברא - "דור לדור ישבח מעשיך". אם היינו נשארים כמו פעם, העולם היה "יבש", אין בו כלום ושום תועלת. מה יש בו? אבל ה' עשה שכל דור משיב את העולם. וגם האש, מתחילה הגיע מאבנים, אחר כך באה מגפרורים, ואחר כך באה מחשמל. אבל הכל זה תולדה של האש הראשונה. ולכן נאמר "אשר ברא אלוקים לעשות". **ויש מלת "אשר" שפירושה אש**. איפה מצאנו את זה? בבבא בתרא מובא שם (דף ע"ט ע"א) על הפסוק (במדבר כ"א, ל'): "ונשים עד נופח אשר עד מידבא" - עד שתבוא אש שאינה צריכה ניפוח. הגמרא דורשת "אשר עד מידבא" - אש עד מידבא. והכוונה "עד נופח אש" - עד הניפוח של האש. וגם כאן **"אשר ברא אלוקים לעשות" - "אש ברא אלוקים לעשות"**. ה' ברא דברים בכה, שלא יצאו אל הפועל עד שבני אדם יעשו אותם. אם הכל היה מוכן, מה בני אדם היו עושים? לא היו עושים כלום, וכל אחד הורג ורוצח את השני. אבל כאשר הכל היה בחומר ולא יצא אל הפועל, בני אדם מגלים את זה. וזהו "אשר ברא אלוקים לעשות".

עץ הדעת

יט. אחר כך נאמרה "מהדורה שניה" של בריאת העולם: "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים וכל שיח השדה" וכו'. ושם כתוב שה' אמר לאדם: **"ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו"** (ב, ד). מה זה עץ הדעת? הנוצרים אומרים שזה תפוח. כי חיפשו דבר שהוא טוב למאכל והוא תאוה לעיניים, ונחמד להשכיל, והבינו שזה תפוח. ככה הם אומרים. אבל למעשה זה לא כך. יש שלש דעות בגמרא (ברכות דף מ"א ע"א) מה היה עץ הדעת, ועוד דעה במדרש (בראשית רבה פ"ה אות ט') שזה היה **אתרוג**, ומזה יצאה הטעות שלהם, כי האתרוג נקרא גם תפוח. "כתפוח בעצי היער" (שיר השירים ב'ג) ותוספות בשבת (דף פ"ח ע"א ד"ה פרי) אומרים שהתרגום מתרגם: "כאתרוגא". ויש דעה שזו חטה, כי כתוב "וידעו כי עירומים הם" (בראשית ג' ד). איך ידעו? כי התינוק לא יודע לקרוא "אבא ואמא" עד שטועם טעם דגן, אלא שהעץ הזה היה חטה. ויש דעה שזה ענבים, כי אין דבר שמביא יללה לעולם כמו היין. ויש דעה שזו תאנה, כי אחר כך (שם) כתוב: "ויתפרו עלה תאנה" ובדבר שחטאו, בו התרפאו⁷. ובא **רבי ינון חורי ע"ה** ואמר ש"הדעת" זה כולל את כל הפירושים: ה' זה הדר - אתרוג "פרי עץ הדר" (ויקרא כ"ג, מ), ד' זה דגן, ע' זה ענבים, ו' זה תאנים. ויש אומרים שזה היה פרי אחד שכולל כל הטעמים האלה. ויש אומרים שהוא ירוק, מזה שכתוב "תאוה הוא לעיניים", והתרגום מתרגם "אִסִּי הוא לעינין", ו"אסי" פירושו תרופה - תרופה הוא לעיניים - וכשמסתכלים על ירוק זה מרפא את העיניים.

כ. נאמר מזמור "שיר המעלות ממעמקים" (תהלים פרק ק"ל), על כל עם ישראל, שהקב"ה ירחם עלינו ויאמר די לצרותינו.

מי שביקר אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל המתפללים שבאו לכאן, ואת כל השומעים דרך רדיו קול ברמה, והקוראים אחר כך בעלון בית נאמן (עלון גימטריא - קוגל טוב... מי שאוהב קוגל יקרא בעלון ויקבל נחת). וגם אלה שלא באו, אנחנו מתפללים עליהם שהקב"ה יציל אותם מכל צרה וצוקה, מכל נגע ומחלה, ישלח להם ברכה והצלחה. וכל אלה שצריכים לחזור בתשובה יחזרו בתשובה, וילכו בדרך טובה, ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

7. לקחו עלי תאנה. ואין הכוונה עלה אחד, כי איך אפשר לתפור עלה אחד? אלא לקחו כמה עלים. ו"עלה תאנה" הכוונה "עלי תאנה", והה"א במקום י"ד. ויש עוד שלשה מקומות בתורה ש"הה"א בסוף מלה באה במקום י"ד".

א. כל העולם לא ידע שהעולם הזה נברא, חשבו שהעולם בא מאליו ממפץ, ממפץ נברא העולם... אין דבר כזה, מעולם לא נברא שום דבר ממפץ. היה לנו "המפץ הקטן" ביום כ"ג באלול תשס"א, שם היה מפץ שבאו בן לאדן וחבריו (שם רשעים ירקב) והתפוצצו עם המטוס שלהם בבניני התאומים. האם יצא משהו מהתפוצצות הזו? לא יצא כלום! וזה עוד מפץ קטן, כל שכן מפץ גדול. כל הכוכבים וכל הקוסמוס הזה, מאיפה הוא בא, וכי זה בא מאליו?! ולא זו בלבד, אלא שהכל מסודר באופן מדהים ומבהיל. הכל מסודר מאד⁶. הכל בריאה של הקב"ה. אנחנו יודעים בלילה לעשות "מנורת לילה". מהיכן למדו את זה? מהתורה! - "ואת המאור הקטון לממשלת הלילה, ואת הכוכבים" (בראשית א', ט"ז). ביום יש לנו שמש, אבל בלילה נמצאים בחושך, לכן ה' עשה את המאור הקטן, וזה הירח.

"הבט נא השמימה וספור הכוכבים, אם תוכל לספור אותם"

טו. "ואת הכוכבים" - במה שלא קשור אלינו התורה מקצרת, ולכן היא לא מספרת לנו שיש מיליארדים של כוכבים. זה נכתב בגמרא בברכות (דף ל"ב ע"ב). הגמרא מונה שם מספר אסטרונומי של כוכבים, מספרים שקשה מאד לחבר אותם. שביל זה צריך לקחת מחשב "על", לא סתם מחשב, ותמצא מספר בן 21 ספרות! זאת אומרת שמיליארד זה תשע ספרות, והמספר הזה הוא מיליארד כפול מיליארד כפול מיליארד! ויש את כל הכוכבים האלה. ואיפה הם? מרחפים בשמים. וכתוב בגמרא בפסחים (דף ב' סע"א) **שיש כוכבים שאין להם אור**. והיא אומרת את זה על הפסוק "הללוהו כל כוכבי אור", אלא מעתה כוכבים שיש להם אור צריכים לשבח את הקב"ה ושאין להם אור אינם צריכים? ורש"י כתב (ד"ה הא קמ"ל. ועיין בס' ארים נסי שם) שלמסקנה "כל כוכבים יש להם אור" כי אין יתכן כוכבים בלי אור? הרי אם אין להם אור אינם כוכבים. אבל במאתים שנה האחרונות נתגלה שיש כוכבים בלי אור, כל כוכב יש לו "אח", והכוכב הזה מואר והכוכב השני לא מואר. ויש כוכבים משולשים, שרק אחד מואר ושניים בחושך. "כוכבים דלית להו אור" זה כפשוטו, כי יש כוכבים שאין להם אור. ואת זה כתב האסטרונום נסים וידאל (בספרו "צבא השמים ח"ב עמ' 15), ושלחתי לו שיש את זה בגמרא, ואמר לי: לא ידעתי את זה. גילו את זה רק לפני מאתיים שנה. יש בגמרא כל מיני דברים שגילו אותם רק בדורות האחרונים.

"נעשה אדם"

טז. אחר כך כתוב: **"נעשה אדם"** (בראשית א', כ"ו) בלשון רבים. ולמה? הרי אחר כך כתוב: **"ויברא אלוקים"** בלשון יחיד, ולא כתוב "ויבראו אלוקים". [ורש"י הביא ע"ז את דברי חז"ל שנמלך במלאכים, ולמדה תורה דרך ארץ לגדול להתיעץ עם הקטן. אבל] המפרשים של חכמי ספרד, פירשו ש"נעשה אדם" חוזר על ארבעה יסודות. שהרי האדם מורכב מגוף ונשמה, והגוף מורכב מארבעה יסודות - אש רוח מים עפר. ואף על פי שאומרים שיש הרבה יסודות, אבל היסודות העיקריים הם הארבעה האלה. ומכיון שהאדם מורכב מארבעה יסודות האלה, ומהנשמה שהיא רוחנית, לכן נאמר באדם בלבד: **"ויברא אלוקים את האדם בצלמו"** (שם כ"ז), ולא כתוב לשון בריאה לפני כן, רק בשמים ובארץ ביום הראשון, ואחר כך כתוב בכל הימים "ויעש" (וגם כשהגיע לתנינים הגדולים שהם למעלה מהדמיון שלנו, כתוב "ויברא"), וכשהגיע לאדם כתוב "ויברא". אחר כך לא כתוב יותר ויברא.

מדוע נכתב "ברא לעשות" ולא "ברא ועשה"?

יז. ומה שמעניין, שאחרי שגמרנו את מעשה בראשית, נאמר: **"כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות"** (בראשית ב', ג). ומדוע נכתב "ברא לעשות" ולא "ברא ועשה"? אז אמרו שיש דבר אחד שה' הכין אותו בבריאה ולא גילה אותו. כאשר האדם גורש מגן עדן כתוב: "ויגרש את האדם" (בראשית ג' כ"ד), והיה בחושך ואפילה והתחיל לזעוק: אוי ואבוי לי, מה עשיתי? הפסדתי את החיים שלי. והנה הגיע מוצאי שבת (כמו עכשיו), היו שם אבנים שיצא מהם אש (נאמר ביחזקאל (כ"ח, ד'): "בתוך אבני אש התהלכת"). מה זה אבני אש? אבנים שאדם מחך אותם זה בזה ויוצא מהם אש, ולאדם הראשון היו רגלים חזקות (לא כמו שלנו), נתן בעיטה לאבנים, והאבן הכתה באבן אחרת ויצא אש, והאדם שמח, איזה יופי! ובירך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, בורא מאורי האש". ולכן האש הזאת מצד אחד נבראה, אבל לא ראו אותה

6. חוץ מההנהגה, זה קיבל עונש זה לא קיבל עונש, ולא תמיד מבינים למה. כך כותב הרמב"ן שאירוע ההנהגה בעולם מביכה כל אדם. אבל העולם בעצמו מסודר בצורה מופלאה.

לקחת

את גזר הדין!

"ידוע בספרי הקבלה כי אחד התקונים הגדולים ביותר
לכל מהאדם את הגלות ולפתח את עליו
לברואת, פרנסה והצלחה
זה פדיון נפש..."

053-7162380
publi.com

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות
על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי

פדיון נפש כללי

160 ש"ח לשם

52 ש"ח לשם

או בעמדות
נדרים פלוס

08-6727523
(אפשר לשלוח הודעה, רב קווי, מענה 24 שעות)

למסירת
שמות
התקשרו:

ומגדל חננאל עד

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבינין אמר' בריכה

ערך הרה"ג ר' יוסף חיים נחום הלוי שליט"א

תורה עם מדות טובות

מתוך הספר הנפלא "שמחת התורה" שיצא לאור בימים אלו

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה דרתינו את האלקים התהלך נח (בראשית ו', ט).

תולדות צדיקים

אמר במדרש (בראשית רבה פרשה ל' אות ו'): אלה תולדות נח, פרותיהו של צדיקים מצוות ומעשים טובים. נח היה צדיק יסוד עולם, ותמים עם הקדוש ברוך הוא. לאחר שהביא הכתוב את מדותיו, הביא את התולדות הגשמיות של נח - את הבנים, שם חם ויפת. יש שרומזים גם בשמות בניו את מדותיו, שם - שעל ידי שהתנהג בענוה ובישר עם הבריות, וכבד כל אדם, היה לו שם טוב. חם - שהיה עושה מצוות בחמימות ובהתלהבות. ויפת - שהשתדל ליפות את המצוות שלו, לעשות אותן בצורה טובה ונאה. לפחות כמו שאדם מקפיד על הדברים הגשמיים שהיו בצורה טובה ויפה, כך יקפיד על המצוות. וכמו שדרשו חז"ל (שבת דף ק"ג ע"ב) על הפסוק: "זה אלי ואנוהו" (שמות ט"ו, ב), התנאה לפניו במצוות.

התורה הקדימה לספר על מדותיו של נח לפני שספרה על הבנים שלו, כיון שאדם צריך קדם לתקן את מדותיו ואחר כך להביא בנים טובים לעולם.

בלי מדות טובות אין ערך

נח היה נוח לשמים ונוח לבריות. אמנם צריך שאדם ישקד על התורה, אבל נשכח שבלי מדות טובות אין ערך לומד התורה. חז"ל אומרים (תענית דף ז' ע"א, ועיי' בתוספות שם ד"ה וכל העוסק בתורה), הלומד תורה שלא לשמה אלא על מנת לקנטר, נעשית לו התורה חלילה סם המות! מוטב שהיה מת ולא בא לעולם! כלנו צריכים להתחזק במדות טובות.

שקדן צעיר

השבוע קל יום פטירתו של מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל. הוא היה נוח לשמים ונוח לבריות. מצד אחד היה גאון הגאונים, אי אפשר לתאר את העצמה שלו, אבל מצד שני היתה לו ענוה מפלגה, היה מוחל על עלבונו ועל כבודו, ראינו כמה פעמים איר שהתבטל לחכמי ישראל אחרים כאשר הוא ענק שבנעקמים. לפני כמה שנים יצא ספר על הצדיק רבי חיים כהן זצ"ל המכונה "החלבון", שהיה צדיק נסתר. הוא היה נראה איש פשוט, אבל יחד עם עבודתו במחלבה היה לומד קבלה. אביו היה גם כן תלמיד חכם. מספר שם, שהגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל היה הולך יחד עם מרן ע"ה לאביו של החלבון, ומדברים אתו בדברי תורה. הוא מעיד בתור ילד, שמרן הרב עובדיה לעולם לא היה הולך בלי ספר. כשרבי עזרא עטיה היה שואל משהו, מרן היה מרים את עיניו מהספר, עונה לו ומיד חוזר לספר. לא סתם הוא זכה להיות רבן של כל בני הגולה, הוא קים בעצמו "לא ימושו מפיה" (ישעיה נ"ט, כ"א), למד בשקידה עצומה, בקדשה ובטהרה, הכל בענוה וביראת שמים.

כמה העולם חסר היום בלי מרן הרב עובדיה. גם כשהיה דורש נגותו שעורים, מצד אחד מכה ומצד שני מלטיף, והכל באהבת ישראל גדולה עד מאד. הדמות שלו היא סמל של אדם שלמד תורה מתוך יראת שמים, תורה עם מדות טובות ואהבת ישראל.

חתימת כבוד

פעם ספר מרן ע"ה באחד השעורים שלו, שהוא היה בחתנה של אישיות חשובה מאד, וגם ראש הממשלה יצחק רבין היה שם. בעל הארוע רצה שיצחק רבין יהיה עד בכתבה, אבל זה אסור, הוא לא היה שומר תורה ומצוות ולכן פסול לעדות. כאשר ראה מרן ע"ה שאין ברירה אבל אסור לוותר על ההלכה, אמר לבעל הבית בחכמה: "אם כבר אתה מחתים את ראש הממשלה, זה לא מכבד להחתיים אותו כמו עד פשוט בתחתית הדף, תחתיים אותו למעלה, חתימת כבוד!". ואכן שני העדים הכשרים חתמו למטה, נתנו לרבין לחתם במקום המכבד והסמלי, ויצאו מזה בכבוד.

אחר שנים עוד שכללו את הרעיון. לא מכבד הייתי בחפה, ובכתבה שהביאו מהרבנות, ראיתי שמלבד מקום חתימת העדים, יש גם מקום שכתוב עליו "חתימת כבוד" מצד החתן ו"חתימת כבוד" מצד הכלה, לכל צרה שלא תבוא... היה רצון שזנכה ללמד ממדותיו של רבנו, ונזכה לגאלה הקרובה, אמן כן יהי רצון.

ישראל במלחמה

מוסדות "חכמת רחמים בריכה" כואבים את כאבו של עמי המדמם אחרי פשע נגד האנושות שעשו בני עולה ימ"ש בדרום הארץ.

מאת הרה"ג רבי רז צבי הרשמינוס שליט"א

שאלה: פצוע המרותק למיטתו בביה"ח עד כך שאינו יכול לקום ממנה, ומתקרב סוף זמן ברכת הלבנה והוא עוד לא הספיק לברך, כיצד יוכל לקיים ברכה זו, אף שאין הירח נראה מחלוננו?

תשובה:

- א. יש להעמיד חבר (אדם נסר) שעדין לא בירך על הלבנה מחוץ לחדר החולה, במיקום שמשם יוכל לראות את הירח, והחבר יברך בקול ויכוון להוציא את החולה ידי חובה, והחולה יכוון לצאת ידי חובה וישמע ויענה אמן.
- ב. ואם החולה ירצה לברך בעצמו יחד עם החבר יש לו על מי לסמוך.
- ג. אותו הרין לחיילים שנמצאים בתוך טנק או בכל מחסה אחר, וגם לכל אורח שנמצא במקלט, וכן אסיר או מרותק כמו במגפת קורונה וכדומה - שאינם יכולים לצאת.

דיון הלכתי והמקורות:

מובא בגמ' (ברכות נט ע"ב) "הרואה לבנה בחיזושה" מברך... ודקדק הרדב"ז (ד"א ס"י שט"א) שנאמר שהגמ' נחמה לכתוב בלשון "הרואה" - מבואר שכדי לברך על הלבנה חייב דווקא לראות אותה ממש, ולכן עיוור או לחלופין

כאשר ענו מכסה אותה - אין לברך עליה. אולם מהרש"ל כתב בתשובה (סי' טו) שברכת הלבנה היא ברכה כללית שנחננה על עצם ההחדשות הבריאה ולא על הראיה, ולכן פסק שאפילו עיוור יכול לברך ברכת הלבנה. ולהלכה פסק המשנה ברורה (ביאור הלכה סי' תכו ס"א) והנפה החיים (סק"ב) שעיוור לא יברך משום שפסק ברכות להקל. וראה באורך בזה בספר ברכת ה' (ד"ר פרקד הלכה ו), ומרן הגאון ר' משה כלפון הכרן זצ"ל בשו"ת שואל ונשאל (ח"ב סי' ח) העיר שכל הדיון כאן נאמר דווקא ב"עיוור" שאין לא הנאה ישירה מן הלבנה, אולם חולה השרוי במיטת חוליו ואינו יכול לצאת ולראות את הלבנה עצמה, אך מסוגל לראות בזווית ראייתו את הזוהר היוצא ממנה בשמיים - שלכל השיטות יברך, כי קיימת לו הנאה ישירה מן הלבנה. אולם דעת הרב זרע אמת (ח"ג סי' ע"ג) להיפך שמי שאינו עיוור לכל הדעות חייב לראות ממש, ובשו"ת שבט הלוי (ח"ה סי' קכ"א) הוסיף: שגם מי שיצא מביתו עם הציבור כדי לברך על הלבנה ולא הביט בה כלל ולא הרגיש בחיזושה, רק יצא עם ההמון ויברך יחד עמם - שיצא ידי חובה. שאפילו לדעת הרדב"ז כיון שהלבנה האירה על הארץ ואחרים ראו אותה ובידו ועיפו זה בידו גם הוא - יצא ידי חובה, וכי"ב הובא בשם הגרש"ז אויערבך זצ"ל בספר הליכות שלמה (ירח פ"א ס"ל).

ולכן, כיוון שיש דעות המחייבות את החולה לברך אף במצב שאין נראה הירח מחלוננו, הנכון שיעמיד חבר במיקום שרואים משם את הירח והוא יברך לעצמו ויכוון גם לפטור את החולה (מדיון שומע כעונה), ואם במצב זה שהחבר כבר מברך ירצה החולה להצטרף אליו ולברך יחד עימו - יש לו את הדעות שהוזכרו לעיל שעל כל פנים בדיעבד אין זו ברכה לבטלה.

בשומחת הסורה ותני מפרד לסורה

חומש בראשית בטעם חדש

דרשות ופנינים יקרים על סדר הפרשיות מיוסדים על אדני פז,
סיפורי מופת שוים לכל נפש קטנים כגדולים זקנים עם נערים
נשים וילדים וכל עמוך בית ישראל

מאוצרו הגדול של

הרה"ג **חננאל כהן שליט"א**

ראש ישיבת "לבנימין אמר"

וראש מוסדות "חכמת רחמים" ברכיה

מהדורה
מוגבלת
במחיר
מיוחד!

שמחת התורה

חידושים סיפורים פנינים ורעיונות
מאוצר שיחותיו של הגאון

הרב **חננאל כהן שליט"א**

"אני קורא וקורא ולא מצליח לעצור...
הדברים כל כך מתוקים..."
(מדברי טרן ראש הישיבה שליט"א)

ניתן להשיג את הספר בטל': 053-4169380

ובבני ברק בישיבת "כסא רחמים" רח' הרב עוזיאל 26

הלכה נאמנה

[כתב הבן איש חי (שנה שנייה פרשת נח)] הלכה זו: **טוב שהבעל יעסק בערב שבת בתקון הנרות, בהנחת השמן והפתילות, כי מפרש בדברי רבנו הארי"י (שער הכוונות דף ס"א ע"ב) שהבעל ישתתף משהו במצות הנר. מה ישתתף? להכין את השמן והפתילות, כי את הפתילות להבהב אותם (ככה היו נוהגים פעם כדי שהפתילה תוכל לקבל את האש, מהבהבים אותה פארו), ואחר כך האשה מידלקה. ולדבר הזה רבי דוד פארדו בשו"שנים לידו מצא במשנה רמזי פה מאד. כתוב (שבת דף ל"א ע"ב): "על שלש עברות נשים מתות בשעת לידתן, ואחת מהעברות שאין והיות בהדלקת הנר". ורבי דוד פארדו שאל: למה כתוב "בהדלקת הנר" תגיד "בנר" בלבד, או "בנר שבת" (כמו שקתוב שם באחרים: "בחלה" ולא "בהפרשת חלה"). אלא לומר לך שרק ההדלקה על האשה, אבל הכנת הנר זה לא על האשה, אלא זה על הבעל. ואת ההסבר הזה מביא רבי עקיבא איגר בתוספותיו על המשנה בשם שו"שנים לידו.**

[בן איש חי] הלכה זו: **אסור לאשה להקדים את הזמן הרבה, ולא לאחר. ומו הדיו כולה להדליק אחר שאגיע זמן ערבית. הפנה לערבית של הבבלים, לא ערבית שלנו. מתי ערבית של הבבלים (למשל בבית הנכנסת "אלהי הנביא" פארו)? שעה ורבע קודם הלילה בשעות זמניות, דהיינו פלג המנחה. מהשקיעה תחשב שעה ורבע לפני כן לפי ארבע הימים. אם הימים ארבע, יהיה אפילו שעה וחצי, ואם הימים קצרה, יהיה שעה אחת. אבל לפני הזמן הזה אסורה להדליק. ומצוה מן המבחר להדליק חצי שעה לפני השקיעה, וכן נוהגים בביתנו. בחיפה נוהגים חצי שעה, בירושלים נוהגים ארבעים דקות, ובגוש דן (תל אביב ויפו, וגם בני ברק) נוהגים עשרים דקות. (וכאן מהדרינו לעשות עשרים ושתים דקות). איפה מצאנו רמז לדבר הזה? "לא הביט און בגעקב ולא ראה עמל בישאל, ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כ"ג, כ"א). מה זה "תרועת"? [רמז] לתקיעה שהם תוקעים - הצפירה של השבת. ומלך זה אותיות מ' ל' ר' - ארבעים בירושלים, שלשים בחיפה (ואולי גם בפתח תקוה), ועשרים בגוש דן. כלם מתכננים לשם שמנים. אבל לא לאחר את הזמן הזה. (גליון 378 אותיות ח' טו).**

חיזה

הד' דעות רמוזות בהדעת

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

למען תספור

הרבה מאד. והיה כל יום לומד שבעה דפי גמרא, ומוסר ארבעה שיעורים ברחבי הארץ. זה מעל הטבע, כי הוא למד במסירות נפש. יש לו ספרים עמקים מני ים. המנוח היה גאון גדול. צריך ללמד בדבריו, וגי שיש לו קשיא בדבריו יחזר על הדברים, ויראה שהדברים שלו ישרים וברורים.

מון הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל

ביום י"ב בחשוון זה יום פטירה של רבי יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף. שנקב לשכנו משפחות רבות שישלחו את בניהם ללמוד תורה ולגשיבות. והמראה שלו כל כך מלא חכמה ודעת, והצליח לשכנע. וישבת פורת יוסף היא ישיבה נפלאה מאד, ועד היום היא אותו דבר, אבל ביסודות שלה היה רבי יהודה צדקה. והוא היה קרוב משפחת רבנו **הבן איש חי**, וכל ישיבת פורת יוסף נוסדה על פי הבן איש חי. איך זה היה? בא עשיר גדול לרבי יוסף חיים (הבן איש חי), ואמר לו: שיהא רוצה לעשות משהו שיהיה זרו דורות, ולכן הוא רוצה לבנות בית חולים שצריך את שמו (רבי יוסף אברהם שלום). במקום שילכו לבית החולים של המסיונרים או לבתי חולים של כל מיני אנשים, יעשה בית חולים טוב. אמר לו הבן איש חי, אם לא תעשה בית חולים, יבואו אחרים ויעשו אותו, אבל אם לא תעשה ישיבה, אין מי שיעד להעריך את זה! לכן תעשה ישיבה. אמר לו: ומה חידוש ביישיבה? אמר לו: שהחלונות

מורנו ורבנו הגאון רבי משה לוי זצ"ל

ב"א בחשוון, נפטר גאון עולם שלא האריך ימים ושנים, הגאון רבי משה לוי זצ"ל. מחבר הספרים: "מנוחת אברהם", "תפלה למשה" ועוד. ארבעה עשר ספרים הוציא בחייו, ועוד ארבעה עשר ספרים בכתב יד, והספרים שלו חשובים עד מאד. פעם לקחתי את ספר "מנוחת אברהם" להרב אהרן פוינפר זצ"ל בדרום אפריקה בשנת תשנ"א, והרב משה לוי נולד בשנת תשנ"א, ואם כן באותו זמן היה בגיל שלשים. הרב פוינפר קרא בספר, ושאל אותי למחרת: בן כמה המספר? אמרתי לו: המספר עכשיו בגיל שלושים, אבל חבר את ספרו "תפלה למשה" על הלכות שבת לפני חמש שנים. אמר לי: "בגיל עשרים וחמש כתב ספר ש'ת'! זה פלא פלאים". והוסיף: "כתבתי ספר על הלכות שבת, ועכשיו אני גונן אותו מפני הספר הזה". בפנים האלה אמר לי. הרבה למדו בספר ולא האמינו שזה המספר. כבר בעודו צעיר מאד התחיל לפרסם מאמרים ותשובות וכו'. והוא כתב

ידע תדע

[מדברי רבנו מן שליט"א בתקופת מלחמה זו]. רבותי! בשעה הזאת אנחנו צריכים להתחזק בכמה דברים. א. הנחת תפילין כל בקר. ב. אהבת אחים. המריבות והלשון הרע בין אחד לשני הורסים אותנו; צריך לאהב אחד את השני. ג. לומר. שכל אחד יתן לשני מה שהוא יכול לתת. ודבר שלישי, להתחזק באמונה. לעת שכל דבר שטוב, זה מהקדוש ברוך הוא. פשטתה מאמין בו - זה הוא מחירך לאמונה מול אמונה. נותן לך אמון, נותן לך כח להתגבר על האויב, שהאויב הזה יחכם מן העולם, על האנשים האלה אנחנו בספר ישיבה (ס' ח'): "לא ישמע עוד חמס בארץ, שד ושרר בגבוליה, וקראת לשועה חומותיה, וישערה תהלה". כלם יתפארו - זה העם שהקדוש ברוך הוא חפץ בו, שהוא אוהב אותו, שהוא בוחר בו. למרות כל השנאה והכוחים, כל אלה דברים